



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus VIII. Quinam sint casus in quibus confessio est valida, licet materialiter non sit integra, seu etsi aliquod peccatum mortale reticeatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

Nota quarto cum peccare, qui facit aliquid practice dubitans esse peccatum, secus si dubium illius est tantum speculatiuum. Hinc milites licite ad bellum procedunt, & si de iustitia illius speculatiue dubitent modo tale dubium in praxi, ex causa rationabili, deponant. Videnda sunt quae de conscientia diximus in Idea Theologiae moralis lib. I. cap. 3.

Circa septimam & vltimam particulam (*Quando nota 1.* Si quis fornicatur, aut furatur, aut blasphematur die Festo, non esse necessario declarandam in confessione totam circumstantiam seculi o contemptu: quia haec, aliave peccata non magis prohibentur diebus Festis, quam aliis.

Nota secundo, quando quis vna transgressione violat duo praecipua eiusdem rationis, non opus esse declarare circumstantiam diuersorum praecipuorum, ut si non audiat Sacrum die Dominica, in qua Festum occurrit, aut si non ieiunet in Vigilia alicuius Sancti, in Feriis quatuor temporum, vel in Quadragesima occurrente. Secus si sint duae obligationes ad diuersas virtutes spectantes, ut si Sacerdos beneficiarius omitat preces horarias, ad quas tenetur x Religione, ratione ordinis; & ex iustitia, ratione beneficij.

ARTICVLVS VIII.

Quinam sint casus in quibus confessio est valida licet materialiter non sit integra, seu etsi aliquod peccatum mortale reticeatur.

RESPONDEO casus illos, ex communi sententia, varios esse. *Primus*, est, quando ex obliuione, vel ignorantia, aut inaduertentia inculpabili aliquid omititur. Dico, inculpabili, nam si omissio est culpabilis, non valet Sacramentum, ut contingit dum quis peccatum mortale omitit, quia sine villo peccatorum examine confitetur. Secus si tantum venialiter, ut si quis

si quis in disquisitione peccatorum suorum adhibeat paulo minorem diligentiam quam debet, & inde omissio peccati mortalis oriatur.

Secundus, quando propter instantem mortem periculum est, ne poenitens expiret antequam omnia peccata mortalia confiteatur, tunc enim danda est absolutio, & si confessio perfecta non sit. Quod si data absoluteione, potest sine graui incommodo vel molestia aegrotantis, perfici confessio, ea perficienda, & in fine danda iterum absolutio. Hinc si in naufragio, aliove simili casu, multi simul alta voce aliquod peccatum Sacerdoti confiteantur, poterit ille illos omnes abluere his verbis! *Ego vos absoluo à peccatis vestris.* An autem teneatur quis hoc modo confiteri, ex praedictis intelligitur.

Ceterum quod hic dicimus de necessitate poenitentis, extendi potest ad necessitatem ipsius Sacerdotis, ita ut si v. c. audiendo integram confessionem peste infecti, periculum sit ne ipsemet inficiatur, possit audito aliquo peccato, eum absolueri.

Tertius, quando Sacerdos non potest integrè confiteri, nisi reuelat aliquod peccatum in confessione auditum, ex cuius reuelatione confessarius veniat in cognitionem illius, qui tale peccatum patrauit. Praeceptum enim non reuelandi sigillum confessionis, magis censetur obligare quam praecceptum de integritate confessionis, & si vtrumque diuinum sit.

Quartus, quando ex confessione alicuius peccati, probabiliter oriri potest graue aliquod damnum siue poenitenti, siue cuicumque alteri: praecceptum enim integritatis confessionis antiquiori, & fortiori charitatis praeccepto cedere debet. Caueat tamen poenitens, ne ob leues aliquas coniecturas, ex confessione alicuius peccati tale quid euenturum suspicetur.

Quintus, quando non potest integra confessio institui, nisi detegatur persona complicitis, charitas enim videtur postulare, vt tunc subdiceatur peccati species, ex qua complicitale damnum imminet. Quod tamen ali-

aliqui negant, eo quod complex in illud periculum se coniecit.

Id autem intellige, quando tam pœnitens, quam complex sunt noti confessario, neque alius commode adiri potest, & aliunde periculum est ne complex ea confessione grauer infametur, spectata conditione confessarii, qualitate criminis, aliisque circumstantiis quæ prudenter pensari debent. Verum quamuis aliqui putent, peccatum tunc omnino tacendum esse, probabilius videtur solam circumstantiam, ex qua in notitiam complicitis veniretur, reticendam, & peccatum in communi declarandum; vt si ille qui fororem cognouit, dicat se fornicatum esse, si soluta est, aut se adulterium perpetrasse, si est coniugata.

Sextus, quando instituitur confessio de peccatis aliis ritè confessis, potest enim pœnitens vnâ partem hodie confiteri, & cras alteram, siue e dem, siue distincto Sacerdote, & qualibet vice absolui. Imo ex peccatis confessis potest ea, vnde grauis infamia timetur, reticere. Et quamuis dixerit confessario, se velle generalem totius vitæ confessionem apud eum instituere, id non sufficit vt teneatur sub mortali, peccata omnia aliis ritè confessa ei declarare.

Septimus quando pœnitens est ignoti Idiomatis, nec adest confessarius qui linguam illius perfecte calleat instatque præceptum confitendi. Tunc enim potest Sacerdos eum absolueri, etsi peccata omnia illius non satis intelligat. Si tamen alterius confessarii, cui pœnitens integrè confiteri valeat, copia facile haberi potest, ad eum remittendus est.

Octauum casum addunt aliqui, quando pœnitens habet casus reseruatos cum non reseruatis, tunc enim dicunt eum posse, ex rationabili causa, solos reseruatos confiteri Superiori reseruanti, & ab iis absolui; reliquos verò posse confiteri alteri Sacerdote, eorumque absolutionem ab illo accipere. Dicunt autem eiusmodi causam adesse, quando Superior ob

neg-

negotia occurrentia, non potest integram confessionem audire. Verum non puo communes Superiorum occupationes sufficere ad dimidiandam confessionem, cuius integritas est de iure diuino. Si tamē contingeret Superiorem non posse totam confessionem audire, instaretque ex parte inferioris grauis necessitas confitendi, neque posset tunc alteri commodè delegari facultas absoluendi à reseruat, in eo casu concederem prædictam confessionis dimidiationem licitam esse. Sed sanè omnes illæ circumstantiæ vix ynquam simul occurrere possunt, vt perspicuum est.

Circa iam dicta nota 1. et si in dictis casibus confessio, quæ non est materialiter integra valeat; ad valorem tamen illius semper requiri, vt sit formaliter integra, adeo vt omnia peccata declarentur, quæ moraliter manifestari possunt; nec plura reticeantur, quæ iusta causa exigat.

Nota 2. eum qui, ex iusto timore mali impendentis, si integre confiteatur, peccatum aliquod mortale reticere potest, debere instante præcepto confessionis, vel communionis confiteri reliqua peccata mortalia, ex quibus nullum periculum timet; neque fas ei esse ex communi sententia, neglecta confessione, ad Eucharistiam cum contritione accedere.

Nota 3. si quis cum peccato mortali, ex quo damnum timet, non habet nisi venialia, eum non teneri in iam dictis casibus confiteri, sed tantum si verferetur in periculo mortis: tunc enim ex charitate propria, tutiorem salutis viam eligere tenetur, adeoque venialium confessionem inlinuere debet.

Nota 4. eum qui ex rationabili causa, peccatum aliquod mortale in confessione subticuit, non manere liberum ab obligatione illud aliàs confitendi. Nec tamen teneri statim prima data occasione illud confiteri, sed posse expectare vsque ad tempus, quo præceptum confessionis aliunde obligat.

ARTI-